

Z A K O N

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRIVREDNIM DRUŠTVIMA

Član 1.

U Zakonu o privrednim društvima („Službeni glasnik RS”, broj 36/11) u članu 4. stav 1. posle reči: „pretežnu delatnost” dodaju se zapeta i reči: „koja se registruje u skladu sa zakonom o registraciji”.

Član 2.

U članu 9. posle stava 3. dodaje se stav 4. koji glasi:

„Ortaci, komplementari, komanditori i članovi društva s ograničenom odgovornošću i podaci o njima, registruju se u skladu sa zakonom o registraciji.”

Član 3.

U članu 21. stav 1. posle reči: „pošte” dodaju se zapeta i reči: „koja se registruje u skladu sa zakonom o registraciji”.

Član 4.

U članu 86. stav 2. reči: „i adresu” brišu se.

Posle stava 4. dodaje se novi stav 5. koji glasi:

„Poslovno ime preduzetnika registruje se u skladu sa zakonom o registraciji.”

Dosadašnji stav 5. postaje stav 6.

Član 5.

U članu 87. posle stava 6. dodaje se stav 7. koji glasi:

„Adresa sedišta preduzetnika registruje se u skladu sa zakonom o registraciji.”

Član 6.

Naziv iznad člana 148. i član 148. brišu se.

Član 7.

Član 248. menja se i glasi:

„Akcije koje izdaje društvo izdaju se u dematerijalizovanoj formi i glase na ime, a na registraciju u Centralnom registru, depou i kliringu hartija od vrednosti (u daljem tekstu: Centralni registar) njihovog izdavanja, zakonitih imalaca, prenosa akcija, prenosa prava iz akcija, ograničenja prava iz akcija i upis prava trećih lica na akcijama, primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje tržište kapitala.

Akcija iz stava 1. ovog člana je nedeljiva.

Odluka o izdavanju akcija, odnosno drugih hartija od vrednosti mora da sadrži sve njihove bitne elemente, u skladu sa propisima kojima se uređuje tržište kapitala.

Izdavanje akcija i drugih hartija od vrednosti javnom ponudom vrši se u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje tržište kapitala.”

Član 8.

U članu 282. stav 2. tačka 4) menja se i glasi:

„4) u slučaju javnog akcionarskog društva, da ukupna nominalna vrednost, odnosno računovodstvena vrednost kod akcija bez nominalne vrednosti tako stečenih akcija, uključujući i ranije stečene sopstvene akcije, ne prelazi 10% osnovnog kapitala društva.”

Član 9.

U članu 285. stav 6. posle reči: „iz” dodaju se reči: „člana 282. stav 4. tačka 1) i”.

Član 10.

U članu 287. stav 4. reči: „ članom 284. tač. 1) do 5) ” zamenjuju se rečima: „članom 282. i članom 284. tač. 1) do 5) ”, a reč: : „dve” zamenjuje se rečju: „tri”.

Član 11.

U članu 301. stav 2. menja se i glasi:

„Iznos povećanja osnovnog kapitala iz stava 1. ovog člana u momentu donošenja odluke ne može biti veći od 50% osnovnog kapitala društva, osim u slučaju iz stava 1. tačka 3) ovog člana kada ne može biti veći od 3% osnovnog kapitala društva.”

Član 12.

Naziv iznad člana 315. i član 315. brišu se.

Član 13.

U članu 344. stav 7. posle reči: „potpisa” dodaju se zapeta i reči: „osim ako je ta obaveza isključena statutom”.

Član 14.

U članu 465. stav 1. reči: „tač. 1) do 5) i 8)” zamenjuju se rečima: „tač. 1) do 5) i tačka 9)”.

Član 15.

U članu 474. posle stava 4. dodaje se stav 5. koji glasi:

„Na povlačenje akcija iz stava 1. tačka 7) ovog člana primenjuju se odgovarajuće odredbe zakona kojim se uređuje tržište kapitala.”

Član 16.

U članu 481. stav 2. menja se i glasi:

„U akcionarskom društvu odluka o promeni pravne forme donosi se tročetvrtinskom većinom glasova prisutnih akcionara, ako statutom nije određena veća većina.”

U stavu 3. reči: „ iz stava 2.” zamenjuju se rečima: „iz stava 1.”.

Član 17.

U članu 498. stav 2. briše se.

Dosadašnji stav 3. koji postaje stav 2. menja se i glasi:

„U slučaju akcionarskog društva odluka o statusnoj promeni društva donosi se tročetrtninskom većinom glasova prisutnih akcionara, ako statutom nije određena veća većina.”

Dosadašnji st. 4, 5. i 6. postaju st. 3, 4. i 5.

Član 18.

U članu 573. stav 4. reči: „stava 2.” zamenjuju se rečima: „stava 3.”.

Član 19.

Naziv iznad člana 579. i član 579. menjaju se i glase:

„Promena pravne forme poslovnog udruženja

Član 579.

Poslovno udruženje ne može promeniti pravnu formu u formu privrednog društva.”

Član 20.

Naziv iznad člana 580. i član 580. menjaju se i glase:

„Shodna primena propisa kojima se uređuje položaj udruženja

Član 580.

Na pitanja u vezi sa poslovnim udruženjima koja nisu uređena ovim zakonom shodno se primenjuju propisi kojima se uređuje položaj udruženja.”

Član 21.

U članu 585. stav 1. tačka 3) briše se.

Član 22.

U članu 589. stav 1. posle reči: „svoj” dodaje se reč: „osnovni”, reči: „do dana početka primene ovog zakona” zamenjuju se rečima: „do 1. januara 2014. godine”, a reči: „ili uplaćeni” brišu se.

U stavu 2. reči: „od 30 dana” zamenjuju se rečima: „od 90 dana”, a posle reči: „odgovarajućeg uloga” dodaju se zapeta i reči: „pri čemu se udeli članova društva u osnovnom kapitalu društva ne menjaju, a u slučaju akcionarskih društava u iznosu osnovnog kapitala koji je upisan u Centralnom registru. ”

Član 23.

U članu 592. stav 1. reči: „dana početka primene ovog zakona” zamenjuju se rečima: „30. juna 2012. godine”.

Posle stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„Usklađivanje osnivačkog akta iz stava 1. ovog člana vrši se tako da taj akt sadrži:

- 1) poslovno ime i sedište društva;
- 2) pretežnu delatnost društva;
- 3) iznos novčanog i nenovčanog dela osnovnog kapitala koji je upisan u

Centralnom registru, sa naznakom o ukupnom iznosu novčanih i nenovčanih uloga koji su uplaćeni, odnosno uneti u društvo;

4) podatke o vrstama i klasama akcija koje je društvo izdalo, sa bitnim elementima svake klase akcija u smislu zakona kojim se uređuje tržište kapitala. "

U dosadašnjem stavu 2. koji postaje stav 3. posle reči: „statut” dodaju se reči: „i organe”, reči: „dana početka primene ovog zakona,” zamenjuju se rečima: „30. juna 2012. godine”, a tačka na kraju zamenjuje se zapetom i dodaju reči: „a tim statutom mogu imenovati direktore, kao i članove nadzornog odbora, ako je upravljanje društvom dvodomno.”

U dosadašnjem stavu 3. koji postaje stav 4. posle reči: „usklađuju se” dodaju se reči: „ u smislu st. 1, 2. i 3. ovog člana ”.

U dosadašnjem stavu 4. koji postaje stav 5. reči: „iz stava 1. ovog člana” brišu se, posle reči: „registraciji” dodaje se zapeta, a reči: „u roku od tri meseca od dana početka primene ovog zakona” zamenjuju se rečima: „ a najkasnije do 15.jula 2012. godine.”

U dosadašnjem stavu 5. koji postaje stav 6. reči: „stava 4.” zamenjuju se rečima: „stava 5.”

Posle stava 6. dodaje se stav 7. koji glasi:

„Na postojeća akcionarska društva do njihovog usklađivanja u smislu ovog člana primenjivaće se odredbe ovog zakona pri čemu:

1) odredbe osnivačkog akta, statuta i drugih opštih akata tih društava primenjivaće se ako nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona;

2) postojeći upravni odbori obavljaće nadležnosti odbora direktora u smislu ovog zakona.”

Član 24.

Registrator koji vodi registar privrednih subjekata će do 31. aprila 2012. godine, po službenoj dužnosti, poslovna imena postojećih društava i preduzetnika koja su registrovana u skladu sa Zakonom o registraciji privrednih subjekata („Službeni glasnik RS”, br. 55/04, 61/05 i 111/09-dr.zakon) uskladiti sa odredbama čl. 22. i 86. Zakona o privrednim društvima („Službeni glasnik RS”, broj 36/11).”

Član 25.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

OBRAZLOŽENJE

I USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o privrednim društvima sadržan je u članu 97. stav 1. tačka 6. i članu 99. stav 1. tačka 7. Ustava Republike Srbije, na osnovu kojih Republika Srbija, između ostalog, uređuje i obezbeđuje jedinstveno tržište, pravni položaj privrednih subjekata, sistem obavljanja pojedinih privrednih i drugih delatnosti, a Narodna skupština donosi zakone i druge opšte akte iz nadležnosti Republike Srbije.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakon o privrednim društvima („Službeni glasnik RS”, broj 36/11) stupio je na snagu u junu 2011. godine, a počinje da se primenjuje 1. februara 2012. godine.

Imajući u vidu da je zakonom propisana odložena primena zakona, zainteresovane strane su se u proteklih par meseci upoznavale sa odredbama novog zakona. Izmene i dopune Zakona o privrednim društvima nastale su kao posledica ukazivanja zainteresovanih strana na pojedine nejasnoće koje bi odredbe novog zakona mogle da izazovu u praksi. Naime, Predlogom zakona o izmenama i dopunama Zakona o privrednim društvima vrše se tehničke ispravke i pojašnjenja određenih instituta, kako bi se izbegla razna tumačenja koja se u praksi mogu pojaviti i uneti pravnu nesigurnost. Pojedine nejasnoće nastale su usled usvajanja velikog broja amandmana.

Pored tehničkih ispravki teksta zakona, bitna novina ovog zakona ogleda se u izmenama odredbi koje se odnose na obavezu usklađivanja postojećih akcionarskih društava, a koja je nastala kao posledica inicijativa velikog proja privrednih subjekata. Iz tog razloga preciziran je način usklađivanja osnivačkog akta akcionarskih društava i produžen rok usklađivanja akata i organa do 30. juna 2012. godine čime im omogućava da usklađivanje obave na redovnoj skupštini. Tako se istovremeno izbegava potreba sazivanja vanredne skupštine, a omogućava primena ovog zakona od 1. februara 2012. godine.

III OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. izvršena je dopuna odredbi delatnosti društva na taj način što je precizirano je da se pretežna delatnost registruje u skladu sa Zakonom o registraciji.

Članom 2. izvršena je dopuna odredbi o članovima društva na taj način što je propisano da se ortaci, komplementari, komanditori i članovi društva s ograničenom odgovornošću i podaci o njima registruju u skladu sa Zakonom o registraciji, a sve kako bi i treća lica mogla da budu upoznata sa tim podacima.

Članom 3. ispravljen je propust, odnosno precizirano je da se adresa za prijem elektronske pošte registruje u skladu sa Zakonom o registraciji.

Čl. 4. i 5. propisano je da se poslovno ime i adresa preduzetnika registruje u skladu sa Zakonom o registraciji, a sve kako bi i treća lica mogla da budu upoznata sa tim podacima.

Članom 6. brisane su odredbe o smanjenju osnovnog kapitala u slučaju gubitka imajući u vidu da je usklađivanje sa izmenama osnovnog teksta zakona do kojih je došlo usvajanjem amandmana tj. smanjenje visine minimalnog osnovnog kapitala za društvo s ograničenom odgovornošću na 100 dinara učinilo te odredbe suvišnim.

Članom 7. predviđeno je da se na registraciju akcija u Centralnom registru primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje tržište kapitala, kao i da su te akcije nedeljive i predviđeni su bitni elementi odluke o izdavanju akcija.

Članom 8. izmenjen je jedan od uslova za sticanje sopstvenih akcija. Propisano je da je jedan od uslova za sticanje sopstvenih akcija kada je reč o javnim akcionarskim društvima taj da ukupna nominalna vrednost, odnosno računovodstvena vrednost kod akcija bez nominalne vrednosti tako stečenih akcija, uključujući i ranije stečene sopstvene akcije, ne prelazi 10% osnovnog kapitala društva. Ovo ograničenje odnosi se samo za javna akcionarska društva. Naime, zaključeno je da nije celishodno da se ograničenje pitanja sopstvenih akcija propiše za nejavna društva, a na ovaj način se pravi i jasna razlika između javnih i nejavnih akcionarskih društava. Navedena izmena je u potpunosti u skladu sa Evropskim direktivama koje propisuju ograničenje od 10% isključivo za javna akcionarska društva.

U članu 9. izvršena je tehnička ispravka i pojašnjenje teksta zakona.

U članu 10. produžen je rok za otuđenje sopstvenih akcija sa dve na tri godine. Celishodnije je ostaviti duži rok tj. rok od tri godine koji je evropskim direktivama propisan kao maksimalni rok. Takođe, izmene ovog člana proistekle su i kao posledica izmena člana 282. Zakona.

U članu 11. izvršena je tehnička ispravka i pojašnjenje teksta zakona.

Članom 12. brisane su odredbe o smanjenju osnovnog kapitala u slučaju gubitka. Naime, likvidacija akcionarskog društva u slučaju da vrednost neto imovine padne ispod minimalnog osnovnog kapitala u odsustvu zahteva poverilaca je u nadležnosti akcionara a u skladu sa direktivama EU.

U čl. 13. i 14. izvršena je tehnička ispravka i pojašnjenje teksta ovog zakona.

Članom 15. izvršeno je dodatno preciziranje dodavanjem novog stava kojim je propisano da se na postupak povlačenja akcija sa regulisanog tržišta, odnosno MTP primenjuju odgovarajuće odredbe zakona kojim se uređuje tržište kapitala. Navedeni stav je potrebno dodati kako bi se, nedvosmisleno uputilo na proceduru koja je detaljno propisana zakonom kojim se uređuje tržište kapitala, a odnosi se na proceduru donošenja odluke o isključenju akcija izdavaoca sa regulisanog tržišta, odnosno MTP i postupak isplate koji bliže propisuje Komisija za hartije od vrednosti.

U čl. 16, 17. i 18. izvršena je tehnička ispravka teksta ovog zakona.

Čl. 19. i 20. izmenjene su odredbe o poslovnim udruženjima. Propisano je da poslovno udruženje ne može promeniti pravnu formu u formu privrednog društva. Takođe je propisano da se na pitanja u vezi sa poslovnim udruženjima koja nisu regulisana ovim zakonom shodno se primenjuju propisi kojima se reguliše položaj udruženja.

Članom 21. izvršeno je usklađivanje kaznenih odredbi sa predloženim izmenama, odnosno brisanje osnova za privredni prestup zbog nepoštovanja čl. 148. i 315. koji su predloženi za brisanje.

Čl. 22. i 23. propisana je odložena obaveza usklađivanja kapitala.

Članom 24. predviđeno je usklađivanje registara privrednih subjekata sa odredbama Zakona o privrednim društvima.

Članom 25. predviđeno je da zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti dodatna sredstva u budžetu Republike Srbije.

V. ANALIZA EFEKATA PROPISA

Zakon o privrednim društvima („Službeni glasnik RS”, broj 36/11) stupio je na snagu u junu 2011. godine, a počinje da se primenjuje 1. februara 2012. godine.

Prilikom izrade Zakona o privrednim društvima („Službeni glasnik RS”, broj 36/11) rađena je detaljna analiza efekata propisa. Naime, pre izrade novog Zakona o privrednim društvima detaljno su analizirani efekti važećeg Zakona o privrednim društvima kao i efekti koji su se pojavljivali u praksi od početka primene navedenog zakona. U izradi teksta zakona korišćena su i analizirana uporedno pravna rešenja i iskustva zemalja u regionu i druga međunarodna iskustva kao i iskustva stručnjaka u oblasti koju reguliše Zakon o privrednim društvima (sudija privrednih sudova, advokata, revizora, privrednika...) koji su u prethodnih pet godina primenjivali Zakon o privrednim društvima. Takođe je uzeta u obzir statistika i drugi raspoloživi podaci vezani za primenu važećeg zakona. - prikupljeni su i statistički podaci Agencije za privredne registre, Centralnog registra depa i kliring hartija od vrednosti. Radna grupa je započela svoj rad analizom preko sto pitanja i predloga koje su dali sudije, advokati i privrednici. Neka od rešenja rezultat su daljih intenzivnih konsultacija i fokus grupa održanih sa sudijama privrednih sudova, advokatima i revizorima a pojedina predstavljaju rezultat javne rasprave.

Kako je je novim Zakonom o privrednim društvima propisana odložena primena zakona, zainteresovane strane su se u proteklih par meseci upoznavale sa odredbama novog zakona. Izmene i dopune Zakona o privrednim društvima nastale su kao posledica ukazivanja zainteresovanih strana na pojedine nejasnoće koje bi odredbe novog zakona mogle da izazovu u praksi.

Predlogom zakona o izmenama i dopunama Zakona o privrednim društvima vrše se tehničke ispravke i pojašnjenja određenih instituta, kako bi se izbegla razna tumačenja koja se u praksi mogu pojaviti i uneti pravnu nesigurnost.

1. Određivanje problema koje zakon treba da reši

Kao što je u uvodnom delu Analize efekata propisa navedeno problemi koje ovaj zakon treba da reši ogledaju se u potrebi otklanjanja nejasnoća i regulisanja otvorenih pitanja. Naime, Predlogom zakona o izmenama i dopunama Zakona o privrednim društvima vrše se tehničke ispravke i pojašnjenja određenih instituta, kako bi se izbegla razna tumačenja koja se u praksi mogu pojaviti i uneti pravnu nesigurnost

2. Ciljevi koji se donošenjem zakona postižu

Ciljevi koji se donošenjem ovog zakona postižu ogledaju se u pojašnjenju određenih instituta radi uspostavljanja pravne sigurnosti.

3. Druge mogućnosti za rešavanje problema

U toku analize razmatrano je nekoliko relevantnih mogućnosti:

1) status quo - ne menjanje važećeg Zakona o privrednim društvima. Ova opcija nije bila moguća iz razloga što bi u tom slučaju brojna pitanja ostala nejasna što bi dovelo do velike pravne nesigurnosti, raznih tumačenja i neujednačene prakse.

2) donošenje Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o izmenama i dopunama Zakona o privrednim društvima pokazalo se kao najefikasnije rešenje.

3) donošenje novog Zakona. Ovo rešenje pokazalo se kao neprihvatljivo iz razloga što su izmene tehničke prirode i ne postoji potreba za donošenjem novog zakona, a imajući u vidu da je isti donet pre 6 meseci.

4. Zašto je donošenje zakona najbolje za rešavanje problema

Donošenjem Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o privrednim društvima izbegavaju se problemi koji bi mogli da se pojave u praksi usled postojećih nejasnoća i raznih tumačenja, kao i mogućnost prinudne likvidacije velikog broja privrednih subjekata.

5. Na koga će i kako uticati predložena rešenja

Po svojoj prirodi odredbe ovog zakona o izmenama i dopunama Zakona o privrednim društvima imaju efekat na sva privredna društva kao i preduzetnike.

6. Da li pozitivni efekti opravdavaju troškove

Privredni subjekti neće imati dodatne troškove. Naime, ovim zakonom smanjiće se troškovi privrednih subjekata odnosno akcionarskih društava imajući u vidu izmene odredbi koje se odnose na obavezu usklađivanja postojećih akcionarskih društava koja je nastala kao posledica inicijativa velikog broja privrednih subjekata. Iz tog razloga pojašnjene su odredbe o obavezi usklađivanja osnivačkog akta akcionarskog društva, a propisan je i duži rok za njihovo usklađivanje, odnosno propisano je da postojeća akcionarska društva koja ne izvrše promene iz člana 592. st. 1. do 3. Zakona do dana početka primene ovog zakona dužna su da te promene izvrše na prvoj narednoj skupštini nakon dana početka primene ovog zakona, a najkasnije do 30. juna 2012. godine, iz čega proizilazi da akcionarska društva neće morati da zakazuju vanredne sednice Skupštine.

Jedan od pozitivnih efekata ovog zakona ogleda se i u brisanju odredbi o smanjenju osnovnog kapitala u slučaju gubitka, odnosno odredbi koje su u slučaju negativnog kapitala predviđale prinudnu likvidaciju, a sve iz razloga što bi prema podacima Agencije za privredne registre nad velikim brojem privrednih društava bio pokrenut postupak prinudne likvidacije, što se vidi iz priložene tabele. Sa druge strane usvajanjem amandmana tj. smanjenje visine minimalnog osnovnog kapitala za društvo s ograničenom odgovornošću na 100 dinara učinilo je ove odredbe suvišnim kada je reč o društvima s ograničenom odgovornošću.

**Pregled pravnih lica koja su iskazala
negativan kapital (gubitak iznad visine
kapitala) u finansijskim izveštajima
za 2010. godinu**

Pravna forma	Broj
Ortačko društvo	551
Komanditno društvo	98
Društvo sa ograničenom odgovornošću	21.014
Otvoreno akcionarsko društvo	541
Zatvoreno akcionarsko društvo	52
Društveno preduzeće	260
Javno preduzeće	38
Zadruga	446
Poslovno udruženje	11
Drugo	62
Ogranak stranog pravnog lica	63
	23.136

7. Da li su zainteresovane strane imale priliku da iznesu svoje stavove

Ovaj zakon je i nastao kao posledica ukazivanja zainteresovanih strana na određene propuste, odnosno nejasnoće koje postoje u novom zakonu o privrednim društvima. Kao što je već u uvodnom delu napomenutu kako je je novim Zakonom o privrednim društvima propisana odložena primena zakona, zainteresovane strane su se u proteklih par meseci upoznavale sa odredbama novog zakona. Izmene i dopune Zakona o privrednim društvima nastale su kao posledica ukazivanja zainteresovanih strana na pojedine nejasnoće koje bi odredbe novog zakona mogle da izazovu u praksi.

VI. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Predlaže se donošenje ovog zakona po hitnom postupku saglasno odredbi člana 167. Poslovnika Narodne skupštine („Službeni glasnik RS”, br. 52/10 i 13/11) u cilju sprečavanja nastanka štetnih posledica po privredu, odnosno da bi se obezbedili uslovi za nesmetan početak primene Zakona o privrednim društvima („Službeni glasnik RS”, broj 36/11), koji počinje da se primenjuje 1. februara 2012. godine.